

Avaldatud täna kell 00:00

Islami hõng Ammende villas

Karin Klaus[karin.klaus\(at\)ajaleht.ee](mailto:karin.klaus(at)ajaleht.ee)

“Jumal on üks ja me kõik oleme ühte verd,” peab islamist huvituv Eugen Khayloff maailma usundeid võrdväärseks. Neis peituvat ilu soovib ta näidata oma maalidel.

Volga jõe ääres sündinud kunstniku näitus “Tuhat ja üks ööd” Pärnus Ammende villas on oma olemuselt usundite sümbioos, ehkki tööde põhirõhk on islami ja Pärsia traditsioonidel.

Khayloff on võlunud islami kunsti värvigamma ja sümboolika, kuid maalides juhindub ta eeskätt oma arusaamadest, värvi- ja materjalitunnetusest.

Mošee-ehituselt koraani uurima

Khayloff on arhitekt, kuid maalimishuvi on saatnud teda lapsepõlvest peale.

Nooruses laevamehaaniku ametit pidanud mees seilas tükk aega maailmas kalalaevadel, kuni kord puhkusel olles kohtus tänaval oma kunstiõpetajaga pioneeride palees õppimise päevilt. Õpetaja kutsus ta teatrisse kunstnikutööd tegema. Töö meeldis, Khayloff tegi kalapüügiga lõpu ja astus Moskva arhitektuuriinstituuti.

Hiljem kunsti- ja arhitektuurinõukogu teadussekretärina töötades kohtus Khayloff Moskva mitme mošee juhtide ja usuliidritega. Töö tõttu tuli tal 2009. aastal islami mošeed projekteerida ja ehitada.

"Mõtlesin, kui vanaduses tuleb hakata islami kirikut ehitama, mis siis ikka, jumal on üks," meenutas ta. "Õigeusklikuna ei teadnud ma minarettidest midagi, hakkasin raamatuid lugema ja teadmisi koguma."

Idamaade filosoofia, islami sünd ja põhimõtted äratasid arhitektis huvi ning varem põhiliselt maastikke-natüürmorte kujutanud mehel valmis islamist inspireeritud maaliseeria.

Esimene töö oli "Õige tee", millele kunstnik maalis araabia tähtedega sõna "koraan". Maali näinud mufti ehk islami seadusetundja kiitis pilti, kuid juhtis tähelepanu, et sellel on üks punktike ülearu.

Et araabia keelt ja kalligraafiat paremini mõista, hakkas Khayloff seda kursustel õppima.

Islamist inspireeritud maalid kujutavad stseene religiooni sünni ajaloost: prohvet Muhamedi palvetamas, esimese mošee ehitamist, jumaliku ilmutuse saamist, pühakodasid. Näiteks kõrbe elustavat veetilka kujutavale maalile on araabia keeles kirjutatud "Allah valitseb maad, taevast ja kõike, mis nende vahel on".

Pärlid koraanist

"Veetilgas, mille Allah saadab meile vihmamana ja maa seest allikana, sünnib elu," selgitas Khayloff oma maali talletatud mõtteid.

Khayloffi maalidel on ise nikerdatud ja värvitud raamid, pilku püüavad kuldsed sümbolid ja kalligraafias maalitud read koraanist. Lõuenditele on liimitud pärleid, mis kujutavad koraani peatükke ehk suurasid, metall detaile, tekstiili.

Peale islami huvitavad kunstnikku katoliiklus, juudi usk ja teised religioonid. Humaansusest ja elujaatusest kantud maalid taotleavad religioosset ühtsust maailmas.

"Usun, et igas religioonis püüavad inimesed saavutada ilu, harmooniat ja sidet jumalaga," arvas Khayloff. "Tahan oma maalides seda ilu inimesteni tuua."

Khayloff tõi Ammende villasse ka oma kunstnikust tütre Jelena abstraktseid töid.